

NCD-alliansens innspill til Finanskomiteen om statsbudsjettet for 2020

Vi viser til Finanskomiteens arbeid med statsbudsjett for 2020 og ønsker med dette å kommentere forslaget fra regjeringen.

Verdens helseorganisasjon og andre ledende helseaktører anbefaler bruk av fiskale virkemidler, sunn skatteveksling og avgifter som gode forebyggende folkehelseiltak. Disse virkemidlene er konsekvent rapportert som de mest effektive politiske intervensjonene for å redusere forbruk av produkter som er skadelige for helsen.

Tobakksavgift (Kap 5531 post 70 Avgift på tobakksvarer mv.)

Røyking er den største risikofaktoren for tapte leveår i befolkningen. Prisvirkemiddel er det best dokumenterte tiltaket for å redusere tobakksbruk, særlig blant ungdom. Regjeringen har en generasjon uten tobakksavhengighet som mål i sin nye tobakksstrategi. NCD-alliansen er derfor overrasket over at avgiftsnivået på tobakksvarer kun er prisjustert.

I 2018 mottok Helse- og omsorgsdepartementet en rapport som viser at økte avgifter har effekt på forbruket i Norge også når det tas høyde for grensehandelen. En økning i avgiftene på 10 prosent kan ifølge rapporten redusere forbruket med 3,5 prosent. Avgiftsnivået på tobakksvarer er kun prisjustert i forslaget fra regjeringen.

- *NCD-alliansen ber komiteen om å bidra til at Stortinget vedtar en økning i tobakksavgiftene på minst 10 prosent.*

Sukkeravgift (Kap 5555, post 70 Avgift på sjokolade – og sukkervarer og Kap 5556, post 70 Avgift på alkoholfrie drikkevarer)

NCD-alliansen mener særavgiftene for sjokolade- og sukker og alkoholfrie drikkevarer skal utformes med en helsebegrunnelse. Vi mener avgiftene må opprettholdes til nye helsebegrunnede avgifter er på plass og er glade for at det ikke er endringer i budsjettet for 2020.

- *NCD-alliansen ber Finanskomiteen om å bidra til å utforme treffsikre avgifter med et klart helseformål på alkoholfrie drikkevarer og sjokolade- og sukkervarer som kan bidra til at flere velger sunnere alternativer.*

Alkoholavgift (Kap. 5526 post 70 Avgift på alkohol)

Nordmenn i alderen 15 år og eldre drikker i gjennomsnitt nesten 7 liter ren alkohol per år (Folkehelse rapporten 2018). Et skadelig alkoholforbruk står for alvorlige samfunns- og helseproblemer. Vi bør utnytte avgiftssystemet enda bedre som virkemiddel i folkehelsepolitikken. Regjeringen foreslår kun at avgiftene på alkohol prisjusteres.

- *NCD-alliansen anmoder komiteen om å foreslå en økning av alkoholavgiftene som er høyere enn forventet prisstigning.*

Anne Lise Ryel
Generalsekretær

Mina Gerhardsen
Generalsekretær

Bjørnar Allgot
Generalsekretær

Frode Jahren
Generalsekretær

Tove Gundersen
Generalsekretær

